

A Drogprevenációs Alapítványról

■ A Drogprevenációs Alapítvány 1994 óta foglalkozik primer prevencióval. Általános- és középiskolákban, nevelőotthonokban tanuló, élő diákoknak a Drogbuszon tartjuk (budapesten ingyenes) prevenciósi foglalkozásainkat, amely az együttgondolkodás alapjain nyugszik, így nem előadásszerű. Elsődleges cél: az egészségvédő magatartás kialakítása, objektív, nem elrettentően alapuló információk átadása.

Kerete lehet egy 45 perces tanóra, ahol a busz befogadóképességének megfelelően szervezett 15-20 fős csoportokat várunk.

A szülőkre és a pedagógusokra is gondolunk. Így számukra, pl.: a nevelői- és szülői értekezleteket, avagy egy a diákoktól eltérő színhelyű, időpontú alkalmat ajánlunk a programunk megismérésére, a drogokkal kapcsolatos információk begyűjtésére, a beavatkozási stratégiák módozatainak feltérképezésére.

Kerületi-városi rendezvényeken, pl.: egészségnapokon, fesztiválok - mint a Sziget - is megjelenünk. Ezen események általában hétvégi, szabadidős programok, így a fiatalok és a családok is kötetlen formában érdeklődhetnek.

A Drogbusz praktikuma abban áll, hogy az adott helyszín, intézmény területén belül parkol, de már az összegrafitizett külsejével is sajátos légkört teremt, amire mondanivalónk tartalma még inkább ráerősít.

A feldolgozandó témák nyelvezetét tekintve is igazodnak az adott korcsoport életkori sajátosságaihoz, élményeihez, tapasztalatához, ismereteihez, kíváncsiságához.

■ TÉMAKÖRÖK:

- Deviancia, másság, tolerancia
- Addikciók: kémiai, viselkedéses: játék, munka, internet, sorozat, valóság show
- Drogörténelem
- A társadalom hozzáállása a szenvedélyekhez, szenvedélybetegséghez
- Drogok hatásai, hatásmechanizmusa: depresszánsok (altatók, nyugtatók, szorongásoldók), alkohol, cannabiszermazékok (hasis, marihuána), stimulánsok (extasy, speed, kokain, crack, nikotin), hallucinogének (LSD, szípu, PCP, peyotl, varázsgomba, légyölő galóca, maszlag, angyaltrombita, hajnalka iboga, mandragóra), ópiátok (ópium, máktea, kompót, morphin, heroin, metadon)
- Függőségek (testi, pszichés)
- Egészségügyi következmények (fizikai, pszichés)
- Életmódbeli változások (makro-, mikroörnyezet)
- Család, kortársak, iskola-munkahely
- Életszakaszok és életfeladatok a drog tükrében
- Jog és a drog
- Rendőri intézkedések (jogok, köteleességek, következmények)
- Legális, illegális drogok
- Bűnözés
- A segítség lehetőségei (barátnak, hozzátartozónak)
- Kezelőrendszer (ambulanciák, kórházak, rehabilitációs otthonok, ártalomcsökkentő helyek)
- Felépülési modellek - visszaesés

■ A FIATALKORÚAK

Mivel az információdömping ebben a témában is érzékelhető, így a tények realizálása a célunk. Hangsúlyos az egyéni döntés-kompetencia kérdése. Az alsó tagozatosok esetében az egészségvédő magatartás hangsúlyozása, megerősítése, az én-védelem és az én-határok kijelölése nevezhető a legfőbb erénynek a tudás-szomj kielégítésén felül.

A felső tagozatosok döntési helyzetkezelése és a meglévő ismeretek realizálása, és főként a legális drogokban való érintettség (alkohol, szteroidok, dohányzás) alkotja a foglalkozás gerincét. A középfokú tanulmányaikat folytatók már több fórumon bön-gészlik (írott sajtó, TV, rádió, Internet) a témában fellelhető irodalmat és jutnak maguk között konszenzusra egy-egy kérdésben. A szülei - nevelői és a köztük lévő életkori különbség miatt nem feltétlenül áramlanak át objektív információk, csak sajátos szűzűjűek, amelyeket sajátélmény vagy társélmény fűszerez. Így egy külsős, kliensekkel is foglalkozó szakember elfogulatlan véleménye, tapasztalata érdekes, elgondolkodtató, tudattágító falatnak ígérkezik.

■ A PEDAGÓGUSOK

irányába a társadalmunk nagy elvárásokat támaszt a tekintetben, hogy értsenek minden témához, ami a gyerekekkel kapcsolatosan felbukkanhat. Az ő feladatuk e témát tekintve a felmerülő helyzetek kezelése, a tájékozottság, a kompetenciahatárok meghúzása és az alapinformációk begyűjtése. A jogok köteleességek, a 'mikor-kihez fordulhatok' kérdés megválaszolása az egyik legfőbb gondjuk, amire mi válaszokat adunk.

A védőnők a széles gyöközönység számára látszólag viszonylag elszigetelt csoportot képeznek, de az iskolai orvos mellett, a kerületi rendezvények színpontjaiban és a csecsemős családok életében jelentős szerepet játszhatnak. Így az ő tájékoztatásuk igen fontos.

■ A SZÜLŐK

igen nehéz helyzetben vannak, ha lépést akarnak tartani gyermekük e témájú kutatókészségével. A 'hogyan, mikor, mit beszéljek róla' preventív cellal, és 'mit tegyek, ha...' kérdések feltévesének nincs igazán fóruma. Programunk ezt az űrt hivatott pótolni.

Fő célunk az objektív információközlés, amely birtokában van mód dönteni, és van lehetőség segítséget kérni.

A programot követően a tájékoztató anyagok mindenki számára hozzáférhetőek, elvihetőek, így lehetőség nyílik az ismeretek elmélyítésére, további memorizálásra.

A kiadványaink szülőknak, pedagógusoknak, védőnőknek készülnek, gyakorlati útmutatásokkal. Megtalálható bennük az elérhetőségünk is, így alkalomadtán a segítségkérés is egyszerűbb, hiszen konkrét arcok és nevek a vannak a megadott telefonszám mögött.

A témában személyesen érintetteknek - legyen az illető használó vagy hozzátartozó, barát -, nevelő-intézményi kapcsolataink révén hathatós segítséget tudunk nyújtani.

A Drogbuszon szerzett tapasztalatok is segítettek abban, hogy életre hívjuk - a WHO által a harmadlagos prevenció körébe sorolt - ártalomcsökkentő programunkat. Fővárosi szinten egyedülálló kezdeményezés volt 1995-ben beindítani a Civil AIDS - megelőző Tücsereprogramot. Célcsoportunkat az intravénás droghasználók és hozzátartozóik adják.

A Drogprevenációs Alapítvány Civil Ártalomcsökkentő Szociális Kontaktprogramja ártalomcsökkentést végez a droghasználók körében. A C.A.T. nyitott intézmény minden olyan egyén számára, aki a - saját, rokona vagy ismerőse - droghasználattal kapcsolatos problémáját szeretné megosztani, vagy emiatt segítséget kérni. Ezért a program anonim!

■ ÍGY IGEN ELTÉRŐ MOTIVÁCIÓJÚ EMBEREK TÉRNEK BE HOZZÁNK:

- ha a drogfogyasztónak változás áll be a droghasználatában, ijesztő szervi- vagy pszichés tüneteket észlel magán,
- ha gyanúja van valamilyen vírussal való megfertőződésre,
- jogi problémái vannak, lakhatási, élelmezési, tisztálkodási, mosási nehézségekkel küzd,
- ha változik a viszony közte és a partnere, szülei, testvérei, munkatársai, barátai között,
- ha az iskolában, munkahelyén nehézségei támadnak, avagy elbocsátják,
- szüneteltetni vagy csökkenteni szeretné a drogfogyasztását,
- ha szeretne anyagmentesen élni és keresi ehhez az utat, vagy a drogfogyasztás ártalmait akarja csökkenteni és ehhez steril eszközökre van szüksége.

■ EZEN IGÉNYEK ALAPJÁN AZ ALÁBBI SZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJTJUK:

- tea, beszélgetés, filmklub, olvasóköri
- egyéni esetkezelés, tanácsadás
- keddenként általános orvos 18-20 óra között
- előzetes bejelentkezés alapján beutalás a Péterfy Sándor utcai Kórház Krízisintervenció és Pszichiátriai Osztályára 2 hetes metadonos méregtelenítésre
- ismeretek nyújtása: ambulanciákról, addiktológiai, pszichiátriai osztályokról
- információk közlése szenvedélybetegekkel foglalkozó

szervezetek, intézmények szolgáltatásairól

- információk különféle kórházi osztályokról, rehabilitációs otthonokról, önszervező csoportokról (hozzátartozói is) HIV-, Hepatitis, STD szűrésekről
- kapcsolatfelvétel a rehabilitációs intézetekkel
- ingyenes jogsegélyhez juttatás, alkalmanként a bejelentkezés megszervezése, elterelés
- mosás

Klienseink között olyan drogbetegek is vannak, akiknek teljesen megszakadt a kapcsolata a mikro- és makrokörnyezetével. Az évek folyamán szinte minden szenvedélybeteg eljut arra a pontra, hogy változtatni kényszerül vagy szeretne az életformáján. Ilyenkor az általa megszokott kezelőhelyeken - például nálunk - próbál segítséget kérni.

A IX. kerületi Dzsumbujban olyan drogfogyasztó réteg él, aki a saját körein kívül nem keres terápiás segítséget. Így az alapítvány két munkatársra minden szerdán és pénteken a Dzsumbuj Help által rendelkezésünkre bocsátott klubban, 16-18 óráig működteti az alapítvány kihelyezett ártalomcsökkentő programját (1999 óta vagyunk rendszeres jelleggel jelen e helyütt).

■ ELÉRHETŐSÉGÜNK:

Drogprevenációs Alapítvány
Civil Ártalomcsökkentő Szociális Kontaktprogram
H-V: 16-20 óráig
Hétköznap: 20.30-22.00 -ig is.
1136 Budapest Hollán Ernő u. 40.
Levelezési cím: 1138 Budapest, Balzac u. 48./a
e-mail: tucsere@hotmail.com
Web-site: www.tucsere.hu
Drogbusz
Veres Ilona koordinátor: 06-209-394-331
06-1-3-215-215/ Krízisosztály

Varga Mónika

Drog és irodalom

■ CSÁTH GÉZA ÓPIUM CÍMŰ MŰVÉNEK BÜNTETŐJOGI SZEMPONTJAI

"Korunk problémái kivétel nélkül mind olyan területekről táplálkoznak, amelyek régebben a kultuszhoz kötődtek, míg manapság - e kötöttség nélkül - világi módon éljük meg őket (pl. alkohol, kábítószer, orgiák, eksztázis). A kultusz lehetőséget adott az embernek arra, hogy feldolgozza és átélhetővé tegye a legkülönbözőbb tapasztalatmezőket, anélkül hogy e tapasztalatok közepette elveszítené önmagát." (T. Dethlefsen)

"Hunyjátok le a szemeiteket. És az apró ópiumpipa élvezet oda, ahol azért élünk, hogy éljünk, és semmi másért. Hiszen ez az egyetlen célja a létnek" - írja Csáth Géza, eredeti nevén dr. Brenner József ideg orvos. A "Nyugat" első nemzedékéhez tartozó író volt, a magyar irodalom egyik legfurcsább zsenije. Zseni, de tékozló fiú is egyszerre. 1908-ban, 21 éves korában, "A varázsló halála" című novellájával beírta nevét - Karinthy kifejezését kölcsönkérve - a "legtökéletesebb írásművészet" enciklopédiájába. 11 évvel később, 1919-ben, fiatalon és összetörten vetett véget életének. Mindössze 32 éves volt. A morfium teljesen szétroncsolta testét és szellemét. 1910-től haláláig a méreg végighempergett és végigviharzott életén, eltékozolva mindazt a tehetséget, ami kezdetben számára megadatott.

Miért történt mindez? Miért rabolt magának mindennap 14 órai gyönyört? Mert Csáth szerint "ez a tizennégy óra egyenlő négyszáz generációnak nyolcezer éves életével. De számítsunk

